

Близнюк, Юлія. Шевченко постійно нагадував, що росіянам не можна довіряти [Текст] : Василь Шкляр презентує роман «Самотній вовк»; у Моринцях : [український письменник, що проживає у Деснянському районі] // Газета по-українськи. – 2018. – 27 лип. (№ 56). – С. 21 : фото.

<https://gazeta.ua/articles/culture-newspaper/sevchenko-postijn-o-gaduvav-scho-rosiyanam-ne-mozhna-doviryati/850188>

Шевченко постійно нагадував, що росіянам не можна довіряти

На катафалку в труні дістався російського міста Хасав'юрт головний герой роману «Самотній вовк».

Він українець, борець Французького іноземного легіону. Має вивезти з Чечні дочку місцевого генерала, за якою полюють російські спецслужби.

— З усіх моїх творів «Самотній вовк»;
— найдинамічніший та найгостросюжетніший, —
розповідає письменник **Василь Шкляр, 67**

років. Презентує роман на фестивалі «Ше.Фест».

18–19 серпня захід уп'яте відбудеться в селі Моринці Звенигородського району на Черкащині.

— Книжка вперше вийшла 2001 року під назвою «Елементал», — продовжує Шкляр. — Тоді отримала гран-прі літературного конкурсу «Коронація слова». Однак не мала великого резонансу. Ми з видавцем подумали, що, можливо, декого відлякує назва. «Елементал» — важка і не зрозуміла. Читачі гадають, це щось про релігію. Тому при перевиданні вирішили назвати прозоріше.

В основі сюжету — реальні події порятунку дружини першого президента Чечні Алли Дудаєвої. З нею Василь Шкляр знайомий особисто.

— 1996-го, під час російсько-чеченської війни Аллу Дудаєву затримала ФСБ. Якраз після загибелі чоловіка Джохара Дудаєва. Схопили її в аеропорту Нальчика, коли намагалася вилетіти до Туреччини. Закрили в особняку під Москвою. Не знали, як із нею поводитися. У

президента Росії Бориса Єльцина на носі були вибори, думав якось її використати. З ув'язнення полонянку визволили українці. Коли російські спецслужби розшукували Аллу Дудаєву, я пив із нею каву в Карпатах. Моя книжка — не точний переказ подій. У романі наш легіонер рятує не Аллу Дудаєву. Має своє окреме завдання.

Дія «Самотнього вовка» розгортається в Україні, Франції, Росії та Чечні.

— На початку 2000-х було певне передчуття російсько-української війни. І мій головний герой вступає у двобій із московськими спецслужбами. Роман хотів екранізувати ще Олександр Роднянський. Був початок 2002 року. Він мене покликав і сказав: «Давайте зробимо чотирисерійну стрічку на зло «Брат-2». А потім продюсер поїхав у Москву, так все й затихло. Зараз права на екранізацію придбала одна кінокомпанія. Наступного року має вийти фільм.

Василь Шкляр щороку презентує свої книги на «Ше.Фесті».

— Найголовніша цінність цього фестивалю, що

проходить у шевченкових краях. Там, де справді ступала Тарасова нога. Всі учасники й гості відчують енергетику та дух Кобзаря.

Фестиваль треба розвивати, поки Моринці стануть місцем паломництва українців з усього світу. Покликання «Ше.Фесту» — привабити молодь. Зазвичай на патріотичних заходах молодих людей не вельми густо. Але такі свята, як цей і «Фестиваль нескореної нації» в селі Грушківка на Черкащині, направлені якраз на юних українців.

«Ше.Фест» дає розуміння Шевченка як модерної особистості. На Кобзареві ще лишилося багато архаїчних нашарувань і в шкільних програмах, і в розумінні його постаті народом. Дехто любить казати, що він був простим чоловіком, таким, як усі ми. Він якраз таким, як ми, не був. Бо інакше ми жили б в іншій державі.

Тарас Шевченко бачив інакшість своєї нації — що це люди іншого менталітету і духу.

«Москалі — чужі люде, роблять лихо з вами» — відомі рядки з поеми «Катерина». У

«Невольнику» поет писав, що

«москалі і світ божий в путо
закували». Зараз переконуємося в
правильності цих слів.

У часи Шевченка Україну називали
Малоросією, а її жителів — хохлами. Поет
називав батьківщину Україною. Про українців
казав, що вони є нащадками козаків. У своїй
творчості заклав програму української
самостійності. «У своїй хаті своя правда, і
сила, і воля», — писав у поемі «І
мертвим, і живим». Часто право України на
незалежність приховував у метафорах, але їхнє
значення чітко прочитується.

Шевченків «Кобзар» — це книга на
всі часи. Дає українцям поради, як поводитися в
будь-яких ситуаціях. «У всякого своя доля. І
свій шлях широкий», «Хто матір
забуває, того Бог карає», «І чужому
научайтесь, й свого не цурайтесь», — ці
слова звучать так, ніби написані сьогодні.

У «Кобзарі» можна знайти чимало
пророцтв. Шевченко писав: «Повіє новий
огонь з Холодного Яру». А потім під час
Української революції 1917-го саме в Холодному
Яру прокинулася повстанська боротьба проти

московської окупації.

Шевченко серед українців став легендарним за життя. Селяни знали його вірші напам'ять. Як народну творчість передавали їх із вуст у вуста.

Українці називають Шевченка просто Тарасом. Як і до Бога, звертаються до нього на «ти». В інших культурах такого не бачив. Скажімо, росіяни на Пушкіна не «тикають»; і Сашком не називають.

Сакральність постаті Шевченка настільки увійшла у свідомість народу, що заборонити його творчість не наважувалися навіть більшовики. Хоча намагалися по-своєму трактувати ідеї поета, називали його революціонером-демократом.

Так склалося, що в українців є постійний запит на ідейного лідера. Зараз у суспільстві відчувається зневіра в нинішній владі, розчарування через соціальну несправедливість. Очікують на появу політика, який би побудував нову систему суспільних взаємин. Рядки про це є в одному з Шевченкових віршів: «Коли ми діждемося Вашингтона з новим і праведним законом? А діждемось-таки

колись".

Фестиваль "Ше.Фест" —
благодійний. На ньому збирають пожертви для
українських бійців на Донбасі.